

SLOVENSKI NAROD.

Redna vsakdan svečer, izidni nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brezlistodobne vpošiljatelj naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne peti-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravlništvo je v Knafovih ulicah št. 5. in sicer uredništvo v I. nadst., upravlništvo pa v pritličju. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10. h.

Upravištva telefon št. 85.

Nagodba in belokranjska železnica.

»Slovenec« skuša srečni slučaj, da se je vlada pri nagodbi z Ogrsko morala ozirati na podaljšanje dolenskih železnic — katero podaljšanje je najcenejša in najpripravnejša železniška zveza z Dalmacijo — izkoristiti za svoje strankarske namene. Kaj takega smo pri tem listu že tako navajali, da nam v tem pogledu ne kaže na široko in dolgo se pripraviti ž njim! Dosegli ne bi ničesar, ker vemo, da so natočevanja in hudobna zavijanja politična špekulacija, katera je klerikalni stranki med nerazodno maso še vsikdar obilo sadu rodila! Takih špekulacij ta motna gospoda tudi v bodoče ne bo opuščala!

Vzlie temu pa stojimo na neomajnem stališču, da je Beckova nagodba vsaj kolikor se tiče Kranjske, ravno vsled tega, ker nam zagotavlja tako zaželjeno podaljšanje Dolenjskih železnic — in to brez vsake žrtve dežele, za vojvodino Kranjsko pridobitev, kakor je nismo niti v sanjah pričakovali mogli. Tudi mesto Ljubljana bi imelo dokaj povoda, ministrskega predsednika Becka imenovati častnim meščanom, ker si ni moglo misliti, da bi nagodba v katerikoli drugi obliki našemu mestu več koristila mogla. Če bodo trgovski nalivi iz Balkana suli preko bele Ljubljane, potem je to napredek, kateremu bi morali vsi brez izjeme s hvaležnimi in vnetimi srei nasproti hiteti. Istotako bi ničesar proti temu ne imeli, če bi deželni odbor kranjski izrekel baronu Becku enako zahvalo, kakor mu jo je izrekel deželni odbor dalmatinski.

V tem pogledu smo vsi na jasnem: Beckova nagodba nam je prinesla več, nego smo pričakovali. Proti ti nagodbi ne poznamo nikake demonstracije, najmanj pa kake parlamentarne obstrukcije! Bodoča železniška zveza ima za nas vse kaj več pomena, nego ga je imela pokvarjena in popačena splošna in enaka volilna pravica. Zatorej bi bila vsaka demonstracija in vsaka obstrukcija v tem oziru že naprej obsojena!

To je stališče našega lista, kar se stvari same tiče. Pač pa smo branili svoje poslance v »Jugoslovanskem klubu«, ker smo imeli občutek, da jih »Slovenec« samo radi tega napada, da bi obrnil vodo na svoj mlin, in da bi po dolenskih mestih koval reklamo za bodoče deželnozbornske volitve. Naravno je, da imajo poslanci v »Ju-

goslovanskem klubu« nagon, z zastopniki hrvaškega naroda v onistranski državni polovici vzdrževati gotove zveze. Te zveze jim nihče ne more očitati, vsaj ima poljsko »Kolo« enake zveze s poljskimi poslanci v Berlinu in imelo jih je tudi s Poljaki v razpušeni dumi. Zatorej je imel peštanski obisk odposlancev »Jugoslovanskega kluba« zgolj informativen značaj, ker demonstrativnega značaja, posebno kar se tiče slovenskih udeležnikov, imeti ni smel! O tem informativnem značaju, in naj si je tudi omenjeni obisk nekoliko preveč v časnikarsko ospredje silil, smo docela prepričani, ker vemo, da ga nima Slovenija poslanca, ki bi vedoma podaljšanje belokranjskih železnic, katero je najvitalnejša pomena tako za deželo, kakor njeno glavno mesto, s kako prazno demonstracijo ali brezglavno obstrukcijo, v nevarnost stavljali!

Nasproti »Slovenec« zavijanju in pačenju resničnih dejstev ostajamo torej ledene krvi. —r.

Ali bo Avstrija razpadla?

I.

Ostri narodnostni boji, ki razjedajo, odkar se je pričelo narodno gibanje, z vedno večjo intenzivnostjo ogrožajo naše monarhije, vedno se množijo konflikti med Avstrijo in Ogrsko, ki glodajo liki črv na temelju in obstojno enotnega državnega organizma, so utrdili v javnosti ne samo mnenje, nego celo prepričanje, da potekajo avstro-ogrski monarhijski dnevi življenja in da ni več daleč čas, ko udari državni Habsburžanov poslednja ura in padejo njeni deli v plen že dolgo na svojo žrtev prežečim sedem. Često se celo slišijo zlokobni glasovi, ki prorokujejo, da so Avstro-Ogrski že šteti življenja dnevi in da nastopi s smrtjo svoločnega vladarja tudi smrtna agonija za njegovo cesarstvo.

Takšna in slična menja se izražajo, seveda bolj natihoma, pri nas celo v krogih, ki imajo dokaj vpogleda v državni organizem in ki jim tudi ni tuja z razmerami in z dejanskim položajem računajoča politika.

Ako se takšne vesti širijo v državi sami, potem se pač ni čuditi, ako se goje takšna domnevanja še z večjo intenzivnostjo v inozemstvu, kjer so jim razmere v Avstro-Ogrski ponajveč španske vasi in kjer presoja jo našo monarhijo večinoma po fantastičnih, često neresničnih vesteh,

ki jih priobčujejo o dogodkih in razmerah razni senzacije željni časopisi.

Da so takšne, dostikrat zgolj iz tendencioznega nagiba izvirajoče vesti našle hitro pot tudi na Angleško, se danes vzpričo vseobsega prometa, v doli brojava in telefona pač ni čuditi.

Toda Angleži so trezni ljudje in ne verjamejo ničesar, ako niso preje natančno preiskali stvari srea in obisti.

Tudi alarmujočim vestem o bližajočem se razpadu ne verjamejo slepo, temveč jih preiskujejo na njih notranjo vrednost in resničnost.

Nedavno tega je spisal neki Anglež pod psevdonimom Scotus Viator*) o avstrijskem problemu knjigo, ki zasluži splošne pozornosti ne samo radi interesantnosti vprašanja samega, ki ga razpravlja, marveč tudi radi velesanimivih zaključkov, do katerih je avtor prišel po temeljitom, vsestranskem proučevanju avstro-ogrškega vprašanja.

Ako se govori o razpadu Avstro-Ogrske, se misli v prvi vrsti na tri faktorje, katerih interes bi naj baje bil, da propade država Habsburžanov, in ki prikrito, a tem intenzivneje baje delujejo na njen ruin, to so sosedne države Nemčija, Rusija in Italija.

Vzemimo najprvo Nemčijo. Kakšen interes bi imela Nemčija na razpadu Avstro-Ogrske in ali bi bilo v prilog njenim koristim in njeni politiki, ako bi ta država razpadla in ako bi hohenzollernska dinastija anektirala dele razpadle države?

Na prvi pogled, pravi angleški pisatelj, je ideja o propadu Avstro-Ogrske in o nemški aneksiji posamičnih njenih dežel za Nemčijo zelo vabljiva.

V srednji Evropi bi vznikla država, ki bi, kar se moči in obsežnosti tiče, daleko nadkriljevala srednjeveško rimsko cesarstvo nemške narodnosti. S svojim prebivalstvom preko 80 milijonov bi tvorila nepremagljivo oboroženo silo, ki bi bila za nedogledne čase neizpodjedljiv jezi proti naraščajoči »slovanski nevarnosti«. Nemška trgovina bi se mogočno razvila z razširjenjem nemškega carinskega ozemlja na Avstrijsko in vladala domači trg tako velik, kakor v Združenih državah ameriških. Pri dobitih Trsta bi zagotavljala nemški trgovinski mornarici nove trijumfe

*) Knjiga izide v nemškem prevodu pod naslovom »Die Zukunft Österreich-Ungarns und die Haltung der Grossmächte« v Scotus Viator. Wien, Franz Deuticke 1908.

zno, ji Anton ni sledil, marveč se je odpravil domov z zavestjo, da se mu bo Elvira od srca zahvalila za njegov neustrašni nastop v obrambo njene časti.

Naslednjega dne je še pred običajno posetno uro pohitel h gospe Elviri. Navdajale so ga radostne nade. Zdaj in zdaj ga je prešinila celo misel, da pade hvalečna Elvira junakemu branitelju njene ženske dostojnosti okrog vratu in mu da vroč poljub, a rekel si je sam, da bi to bilo prebogato plačilo za njegovo dejanje.

Našel je Elviro v njenem koketnem salončku. Segla mu je pač v roko, a z vidno žalostjo.

»Ah, dragi prijatelj,« je zavzdihnila in si otrla solzo, »za snočnji nastop vam pač ne morem biti hvaležna.«

»Kako, gospa?« je vprašal Anton skrajno začuden. »Tisti človek se je tako obnašal, da sem ga kot vaš kavalir moral na mestu kaznovati.«

»Predržnost tistega človeka ni nihče zapazil, za vaš nastop pa ve danes ves Trst. Ali veste, kaj to pomeni, ali veste, kaj govori danes ves Trst? Da sem vaša ljubica, morda celo, da sem vaša metresa! Da, gospod, danes misli in govori tako ves Trst. Vi ste me kompromitirali. Strahovito ste me kompromitirali.«

Jokaje se je vrgla gospa Elvira na zofo in zakrila obraz z rokama.

in avstrijska vojna flotila bi bila za nemškega cesarja, »admirala atlantskega okeana«, neprecenljivo dragoceno dobiček. Nemčija bi nesporno postala gospodujoča sila na balkanskem polotoku in njena hegemonija od Hamburga do Bassore v Perzijskem zalivu bi skoro stopila v območje praktične politike.

Površen opazovalec bi vzpričo take, tako vabljivo-mameče perspektive brez dvoma prišel do prepričanja, da bi takšne naravnost ogromne koristi bogato odtehtale vsak mogoč riziko, vsako še tako veliko žrtev. Toda tu si je treba ogledati še zadnjo stran lesketajoče se svetinjske!

Poslanska zbornica.

Na Dunaju, 23. oktobra.

Vladi je mnogo ležeče na tem, da bi zbornica čim prej pričela s prvim čitanjem nagodbene predloge. Sprva se je zdelo, da ne bo nihče delal ovir, a kmalu se je vlada prepričala, da je delala račun brez krmarja. Radikalne stranke vseh nians so zabarikadirale prehod na dnevni red s tolikimi nujnimi predlogi, da je izginila vsaka nada, da bi se moglo pričeti z razpravo nagodbene operata že ta teden. No, vlada se je tolažila s tem, da pride na vrsto nagodba takoj, ko zbornica absolvirala razpravo o prvotno vloženi peticiji nujnih predlogih. A motila se je tudi v tem oziru, zakaj poslanec Breiter je v današnji seji vložil nov nujni predlog, ki se tiče upravnih razmer v Galiciji. Baron Beck je v hudi stiski: nagodbene predloge morajo biti do določenega časa v parlamentu sprejete, sicer nastane nov kaos in nove nepravilnosti z Ogrsko. Ako pa bo šlo tako naprej, da bo v vsaki seji k že vložnim predlogom, da pride v vsaki seji k stvarem kak novi, je docela izključeno, da bi se do določenega termina mogla parlamentarnim potom rešiti nagodba. V tej svoji stiski se je vlada obrnila za pomoč na krščanske socialce in dr. Lueger se je odzval njeni prošnji, apelirajoč na zbornico, naj ne dela ovir nagodbnim predlogom, ker se sicer lahko prigladi, da stopi zopet v veljavo zloglasni § 14.

Današnja seja se je pričela ob četrt na dvanajst. Med vložnimi interpelacijami je omeniti interpelacijo posl. Hocka o razpisu zdravniške službe v Spitalu na Semerniku, v kateri se zahteva, da mora biti prošnik Nemec in katolik, interpelacija posl. Stranskega o nastavljanju čeških uradnikov pri nižjeavstrijs-

skem namestništvu in interpelacija posl. Sturm a radi nastopa rektorja dunajske univerze proti nasprotnikom stavljenja osepnic. Nato se je nadaljevala razprava o Svejkovem predlogu glede kartelov. Za glavnega protigovornika je bil izvoljen dr. Lueger, ki je, kakor smo že gori omenili, apeliral na zbornico, naj ne dela težav nagodbnim predlogom, sicer da se lahko prigladi, da stopi zopet v akcijo omražen § 14. Luegerjev apel je baje imel ta uspeh, da je posl. Breiter umaknil svoj nujni predlog.

Po govorih posl. Mysliveca in Svejka je zbornica nujni predlog proti kartelom odklonila.

Nujni predlog glede podražanja živil je utemeljeval predlagatelj Klofač. K temu predlogu sta govorila svobodni socialist Stark in češki socialni demokrat Pik. Med govorom tega je prišlo do ljutih spopadov med socialisti na eni strani in med češkimi agrarci in radikali na drugi strani. Hrup in ropot je bil takšen, da se več minut ni ničesar slišalo, kamoli razumelo posamezne govornike. Hrup se je šele nekoliko polegel, ko je jel govoriti grof Sternberg, ki je zajahal svojega starega konjička in zabavljal proti socialnim demokratom, kolikor se je dalo. Med drugim jim je očital, da so oni krivi velike revščine med delavstvom in da so si pri zadnjih volitvah priborili 87 mandatorv z denarjem, ki ga jim je dala vlada. K predmetu sta govorila še socialni demokrat Schrammel in predlagatelj Klofač. Pri glasovanju je bilo v zbornici samo 231 poslanec. Klofačev predlog je bil seveda odklonjen in predsednik dr. Weisskirchner je odredil volitev v kvotno deputacijo. Ko je posl. dr. Sylvester še v imenu nemških svobodomiselnih strank vložil protest proti lahkomišelnemu vlaganju nujnih predlogov, je predsednik zaključil sejo ob sedmih.

Po kuloarijnih zbornice se je danes mnogo govorilo o maledru posl. Gostinčarja pred deželnim sodiščem v Ljubljani. Dasi nemški listi, kdo ve iz kakšnih razlogov, niso ničesar poročali o oni velezanimivi obravnavi, pri kateri se je v tako sumljivo luči pokazalo Gostinčarjevo delovanje, vendar se je vest razširila v poslanskih krogih ter vzbudila ne toliko senzacije, kakor začudenja v prvi vrsti radi tega, ker se klerikalni klub ne gane, da bi označil svoje stališče napram Gostinčarju v njegovi aferi, ki je zanj tako sramotno završila pred sodiščem.

enkrat objela Antona z obema rokama in ga poljubovala vroče in strastno.

»Ljubim te, ljubim te, blazno te ljubim,« je ihtela Elvira in vedno z novimi poljubi omamljala Antona.

Naslednji dan je dobila stara gospa plemeniti Košanova dolgo pismo, ki ji je naznanilo, da se je njen sin Anton zaročil v Trstu s profesorjevo vdovo Elviro Sartori, rojeno grofice Rotto in da bo poroka koj po novem letu.

Stokrat je stara gospa prebrala to pismo in še ni verjela. Šele ko je Anton prihitel sam domov in ji srečen in blažen potrdil svojo zaroko, je uvidela, da je vse resnica, uvidela pa tudi, da bi bil vsak ugovor brezuspešen. Ni sicer pojnila, kako je mogel Anton v tako kratkem času pozabiti svojo prvo ženo, a ustavljala se ni njegovi želji, saj ni imela druge skrbi, kakor da bi bil njen sin srečen in zadovoljen.

Sama je prevzela težko nalogo, obvestiti v samostanu mudečo se Pavlo o nameravani ženitvi njenega očeta. Popisala ji je namenoma prav natančno, kako je Anton zdaj srečen in vesel, misleč, da sprijazni očetova srčca hčerko s to ženitvijo, a vzlie temu se ni čudila, da Pavla dolgo časa ni odpisala. Naposled je prišlo njeno pismo. Bilo je hladno in malobesedno. Pavla je sporočila stari materi, da

LISTEK.

Čez trnje do sreče.

Povest.

(Dalje.)

III.

Kričeči lepaki, naznanjajoči otvoritveno predstavo slovečega cirkusa, so privabili mnogobrojno občinstva v sijajno razsvetljeni šotor, ki je bil postavljen v bližini tržaškega ljudskega vrta. Predstavo sta obiskala tudi Anton Košan in Elvira. Komaj se je bil Anton dobro ozrl po cirkusu, je že zapazil, da motrijo navzoči gospodje njegovo spremljevalko z nekako arogantno zaupljivostjo. V prvem hipu ga je to razburilo, toda pomiril se je misleč, da je tudi to le pojav tiste navadne tržaške predrznosti, ki jo je bil že pri raznih prilikah opazil, dasi se je šele malo časa v Trstu mudil. Neprijetno mu je bilo pa to zijanje vendarle, da je Elvirana lepota temu vzrok. Elvira je sveža in cvetoča sedela skromno in tiho poleg njega in se je držala kakor dekle, ki še ni vajeno velike družbe. Antonu je to jako ugajalo in nevoljo, ki mu jo je delala predrznost navzočih gospodov, je tolažila misel, da ima spremljevalko, ki jo zaradi nje-

ne lepote in spodobnosti občuduje Trst. Sicer pa je to zijanje trajalo samo nekaj časa, potem so se gospodje zanimali za konje in jahalke.

Ko sta Anton in Elvira koncem predstave zapustila svoj ložo, se je približal Elviri eleganten gospod in se prerinil tako, da je korakal vstric nje. Gledal ji je z izživajočo predrznostjo v obraz in v gnetji pri izhodu položil roko nekoliko okrog njene pasu ter ji začel šepetaje nekaj govoriti. Elvira se ni zmenila zanj, pač pa je to zapazil Anton. Prevzela ga je prav divjaška jeza in v hipu je potegnil predrznega mladeniča na stran in mu, ne meneč se za občinstvo, dal dve krepki zaušnici. Vse občinstvo je zavrisnilo, zavladal je velikanski hrup in od vseh strani so letele ogorčene besede. Ker Anton ni umel italijanski, ni vedel, kaj kriče ljudje nanj, a se tudi ni dosti zmenil za to, nego samo vpil, da bo že to italijansko sodrgo naučil dobrih manir. Že so se začele dvigati pesti in palice, ko je prihitel redar. Anton se je legitimiral in izročil redarju svojo vizitnico z dostavkom, da je vedno pripravljen dajati odgovor za svoje dejanje, nakar je ponosno zapustil cirkus.

Zunaj se je zamen oziral po Elviri. Porabila je velikansko zmešnjavo, ki jo je provzročil Antonov nastop in pobegnila. Ker je bilo že po-

Splošno se pa poslanci čudijo, da ne izvaja konsekvence iz tega dogodka poslanec Fon, ki je sodnik in ki bi pač ne smel niti trenutka vztrajati v družbi moza, ki mu je vtisnjen v čelo sramoten pečat, da je v gotovi zadevi postal na način, ki ni združljiv s častjo poštenjaka, še manj pa državnega poslanca.

Kakor stvari sedaj stoji, bo klerikalni klub prisiljen v Gostinčarjevi zadevi zavzeti določno stališče, sicer bo izgubil še tisto betvico ugleda, ki ga še dosedaj uživa. Vederemo!

Dve interpelaciji poslanca Hribarja na trg. ministra.

(Ambulancne razmere na progi Dunaj-Trst in zvišanje podpore Uradu za pospeševanje obrti)

I.

Proga južne železnice Dunaj-Trst teče od Spielfelda do Trsta po slovenskem ozemlju; naravno je torej, da se na tej progi odda jako mnogo pisem in drugih poštnih pošiljatev s slovenskimi napisi. Vsled tega je bilo od nekdanj vedno v navadi, da so se za ambulancno službo na tej progi določali poštni uradniki, ki so bili zmožni slovenskega jezika. To se je pa jelo v poslednjem času izpremeniti in nekako sistematično se odri- vajo slovenske zmožnosti uradniki in uslužbenci ter nadomeščajo s takimi, ki tega jezika ne znajo niti, tem- več se nekateri celo iz njega norčuje- jo. Naravna posledica tega seveda je, da se mnogokrat zgodi, da se poštne pošiljke s slovenskimi naslovi na- pačno instrudujejo ter tako pošiljatev dan ali celo več dni kasneje naslovni- ku prihajajo v roke.

Ker vsled tega trpi služba ter se izpodkopaje dobri sloves c. kr. poštne uprave, vprašamo podpisani:

»1. Ali so znane te razmere Vaši ekscelenca?

2. Ako jej niso znane, ali ji volja- na Vaša ekscelenca poučiti se o njih ter potem potrebno ukreniti, da se tem razmeram stori konec?«

II.

V Ljubljani se je osnoval tekem letošnjega leta urad za pospeševanje obrti. Vlada namerava, kakor se po- roča iz krogov »Trgovsko-obrtne zbornice za Kranjsko«, nakloniti tem- nu uradu za leto 1908., prispevek 5000 K.

Glede na to, da je obrt v krono- vini Kranjski še zelo zaostala, da bo torej urad za nje pospeševanje imel polne roke posla, da jo povzdigne; da- lje glede na to, da podobnim uradom v znatno manjših kronovinah vlada daje istotako podpore že leta in leta; je ta vsota absolutno premajhna. Po- sebno premajhna pa je relativno vze- to vzpriedi dejstva, da vlada v tem po- gledu na Kranjsko doslej ni še storila ničesar. Nujno potreba je torej, da dovoli vlada »Uradu za pospeševanje obrti na Kranjskem« izdatnejšo pod- poro in podpisani vprašamo Va- so ekscelenca:

»Ali je volja »Uradu za pospe- ševanje obrti v kronovini Kranjski« za leto 1908. nakloniti višjo podporo, nego-li navedenih 5000 K?«

Ivan Hribar, inž. Neumann, dr. Hli- bowizki, Kalina Fresl, dr. Hajn, Bu- lin, V. Kotlár, Jos. Kotlár, Hyrš, Bjeladinović, Perić, dr. Srb, Prodan, Masaryk, Drtina, Ježovnik, Roblek, Vuković, Choc, dr. Rybář, H. Srdin- ko, Al. Štrekelj, Mag. Zemlička, dr. Treslir.

Česka kriza.

Dunaj, 23. oktobra. S tem, da se je obnovila zveza českých strank, je

osane očetu vdana hči, ki jo veseli njegova mlada sreča, da pa svoje ko- naj pokopane matere ne more še po- zabiti in da je materinemu spominu dolžna odkloniti povabilo na poroko.

Anton je z nevoljo čital pismo svoje hčere in mrmral nekaj o nesla- ni sentimentalnosti. Nevolja njegova je še narasla, ko je tudi stara gospa izjavila, da ne pojde na poroko v Trst, doma pa se poroka ni mogla vr- šiti, ker se ni poteklo leto od smrti prve žene. Antona je materino in hčerino postopanje žalilo in odločil je, da se kar na tihem poroči v Trstu. Še pred novim letom je zapustil gra- dič in čez nekaj tednov je prišlo na- znanilo, da je poroka izvršena.

»Da bi se le nikdar ne kesal,« je zavzdihnila stara gospa, spravljajoč resignirano poročno naznanilo med svoje papirje.

Anton in Elvira sta šla na ženi- tovanjsko potovanje v Italijo in osta- la tamkaj več tednov. Šele ko je do- ma kopal sneg, ko so zapihali po- mladanski vetrovi in je mlado zele- nje začelo poginjati, sta se vrnila v Trst in sta od tam prišla na prijazni gradič Košanovih na stalno prebiva- nje, dočim Pavla vzlje ljubeznivim pismom očetovim ni hotela zopustiti samostana pred koncem šolskega leta.

(Dalje prihajajo.)

kriza že napol rešena. Naloga načel- nikov v zvezi bo, odstraniti različno- sti v nazorih med Mladočehi na eni in agrarci ter klerikalci na drugi strani. Konference z vlado so se danes popoldne nadaljevale. Češki voditelji hočejo baje ministrskega predsedni- ka prisiliti, da poda glede českých za- htev slično izjavo, kakor sta jo dala Körber in Gautsch. — Kriza glede českých ministrov je za sedaj popolnoma izgubila svoj akutni značaj, vendar se še vedno zatrjuje, da trgovinski minister dr. Fořt noče začasno osta- ti na svojem mestu, ako ne nastopi stalni red.

Praga, 23. oktobra. Glasilo poslanca Klofača »Česke slovo« piše: »Ministrska kriza še ni porav- nana, temuče še obstaja ter je akutna. Mladočehi morajo sedaj zahtevati po- jasnila od vlade v nekaterih stvareh. Kakor nam je znano, zahtevajo Mla- dočehi od ministrskega predsednika notranji češki uradni jezik in ustano- vitev českého vseučilišča na Morav- skem, kar pa baron Beck z ozirom na Nemce odklanja. Zaradi tega mora iti dr. Krmař v opozicijo. Baron Beck si išče zaveznikov pri drugih českých strankah ter hoče češke agrar- ce spraviti z radikalci. Baron Beck ponuja omenjenima strankama za pomoč dva ministrska sedeža, in sicer sedež ministra-rojaka za Hrubana, za češke agrarce pa poljedelsko ministrstvo. Imenovani stranki nista ponudbi nasprotni, vendar zahtevate še izpolnitev gotovih pogojev, o čim- er pa se varuje še tajnost. Češki ra- dikalni poslanci stoji na stališču, da se pod nikakimi pogoji ne morejo za- vzeti za nagodbo, dokler baron Beck ne izpolni českých narodnih zahtev.

Dunaj, 23. oktobra. Proti ve- čeru se je mahoma položaj poostil. Govorilo se je že, da sta oba češka ministra že podala demisijo. Načel- niki vseh českých strank so bili nam- reč popoldne pri ministrskem pred- sedniku ter so zahtevali obvezno izjavo za izpolnitev znanih českých postu- latov. Baron Beck pa jim je odgovo- ril, da smatra vlada za glavno točko svojega programa, rešiti narodno vprašanje, toda šele potem, ko bo na- godba pod streho. Zaradi te izjave se je odgodil že sklicani shod vseh českých poslancev na jutri. Do tedaj pa se odloči, ali ostane češka zveza vlad- na stranka, da drži svoja ministra ali pa gre v opozicijo. — Posl. Stran- sky baje izstopi iz mladočškega kluba.

Iz parlamentarnih klubov.

Dunaj, 23. oktobra. Parla- mentarna komisija maloruskega kluba je imela včeraj in danes pogaja- nja z ministrskim predsednikom. Po- gajanjem je pristopal tudi finan- čni minister Korytowski. Klub je sklenil, da se ne odloči pred soboto, ko se pogajanja nadaljujejo, kako stališče zavzame napad na nagodbi. Tudi nujni predlog glede galskih upravnih razmer se je za sedaj uma- knil.

Demokratska unija v poljskem klubu je izdala komunike, v katerem izjavlja, da bo v vseh stvareh, ki se ne tičejo poljskega kluba in parla- menta, nastopal samostojno.

Načelniki svobodne agrarne združbe so imeli danes po seji po- slanske zbornice posvetovanje o na- godbi. V debato je posegel tudi polje- delski minister. Konferenca se nade- ljuje prihodnji torek.

V imunitetnem odseku je danes poročal o neki stvari posl. Spaček v českem jeziku, kar je povzročilo pri nemških članih velik vihar. Vsled tega so češki radikali baje sklenili, da se bodo v bodoče v tem odseku sploh posluževali českého jezika. Nemški člani vsled tega najbrže iz- stopijo.

Skupni proračun.

Budimpešta, 23. oktobra. Prihodnjo nedeljo se vrši na Dunaju skupni ministrski svet, da se določi skupni proračun za delegacije. Vojni proračun ima zvišanja devet milijon- nov kron za regulacijo plač častni- kom.

Ogrsko-hrvaški drž. zbor.

Budimpešta, 23. oktobra. Posl. dr. Polit je interpeliral mini- strskega predsednika zaradi skupne note, ki sta jo poslali Avstro-Ogrska in Rusija balkanskim državam v za- devu Macedonije. Interpelant je do- kazoval, da so z obupnimi odnosi v Macedoniji v nekaki zvezi odnosi v Bosni in Hercegovini. Ugleden časti- kar v Mostaru je bil zaradi tiskovne- ga prestopka obsojen in z navadnimi hudodelci zaprt v mokrotni podzem- ski ječi. Vprašal je ministrskega predsednika, ali hoče vlada zastavi- ti ves svoj vpliv, da se v Macedoniji s krajevno ločitvijo treh glavnih na- rodnosti, Bolgarov, Srbov in Grkov, napravijo zdržljive razmere v admi- nistraciji, in da se v Bosni odpravi kazni uklepanje v verige.

Iz Bolgarije.

Sofija, 23. oktobra. Minister zunanjih del Stanciov gre jutri v

Bukarešto, da konfirira z ministr- skim predsednikom Sturdzo o nu- jih gospodarskih vprašanjih med obema državama.

Ker se vkljub podaljšanemu ter- minu še vedno ni vpisalo na vseučili- šče dovolj slušateljev, se je rok zno- va podaljšal. Vlada še vedno upa, da se bo moglo vseučilišče otvoriti v pr- vi polovici meseca novembra. Opoz- cijske stranke so priredile zaradi vse- učiliščne afere velik protestni shod proti vladi.

Dogodki na Ruskem.

Varšava, 23. oktobra. Pri postaji Karasjevka so roparji napad- li vlak z bombami. Napad je bil na- menjen blagajniku Malzevske tovar- ne, ki se je vozil z vlakom. Ubili so blagajnika in dva spremljevalca, a štirje potniki so bili ranjeni. Roparji so odnesli 40.000 rubljev, dočim je 20.000 ostalo v vlakcu. Vojaški odde- lek, ki je zasledoval roparje, je prijel dva ranjena roparja.

Moskva, 23. oktobra. Ker sta bila dijaka Brunov in Bilanov zara- di oropanja intendanta kmetijske akademije obsojena na smrt ter ju mislijo te dni obesiti, priredili so vse- učilišniki v poslopju vseučilišča pro- testni shod, pri katerem je bilo 40 di- jakov aretiranih. Vseučilišče je za- prto.

Pomnožitev italijanskega vojnega brodovja.

Rim, 23. oktobra. Mornarični minister predloži v najkrajšem času parlamentu zakonski načrt, v kate- rem bo zahteval 260 milijonov lir za gradnjo novih ladij. Zgrade se štiri orjaške vojne ladje, katerih vsaka bo veljala 50 milijonov lir. Za ostalo vsoto se zgradi nekaj malih križark.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 24. oktobra.

— Zakaj se jim gre? Pri gonji, ki jo je vpriporil »Slovenec« proti »Jugoslovanskemu klubu« in proti poslancu Hribarju v zadevi takozva- ne belokranjske železnice, se gre kle- rikalcem za dvojce: s svojimi spletkami hočejo povzročiti razdor med Hr- vati in slovenskimi poslanci, ki se na- hajajo v klubu, da bi s tem klub raz- bili, na drugi strani pa menijo z gonjo proti »Jugoslovanskemu klubi«, kakor da bi bil nasprotnik želez- niške zveze z Dalmacijo in neposred- no s tem tudi belokranjske železnice, ustvariti v belokranjskih mestih, umetno razpoloženje proti narodno- napredni stranki, kar bi bila voda na njih mlin pri bodočih deželnozbor- skih volitvah. To je tako prozoren maneuver, da ga lahko spregleda vsak, ki ima le količkaj soli v glavi. Za to pa je tudi gotovo, da se na te limau- ce ne bo vsedel nihče, ker se iz vse gonje, ki jo je začel častivreden »Slovenec«, da kaj lahko spoznati — konjsko kopito. Menimo torej, da ni potreba javnosti še posebe opo- zarjati, naj ne verjame zlobnim in podlim lažem, ki jih trosi škofov list o belokranjski železnici, ko je vendar notorično, da izvira vsa »Slovenčeva« akeja iz najumazanejših strankar- skih nagibov.

— Idrijska mestna realka se po- državi, kakor se nam poroča z Du- naja, v najkrajšem času. To je obljubil naučni minister dr. Mar- chet idrijski deputaciji, ki se je oglasila pri njem pod vodstvom drž. poslanca Ivana Hribarja. Nau- čni minister je naglašal, da se na- učna uprava tem laže odloči, da prev- zame realko v svojo oskrbo, ker se je prepričala, da so ji dani vsi življen- ski pogoji. Predela za podržavljenje so že skoro gotova in nadejati se je, da bo državna uprava realko lahko sprejela v svojo oskrbo že v naj- bližji bodočnosti. Pripomniti je, da je docela zlagana vest, da bi bil naučni minister označil dr. Šusteršiča kot tistega, ki mu gre največja zasluga za podržavljenje realke.

— Belokranjska železnica preko Črnomlja. Včeraj je bila na Dunaju deputacija iz Črnomlja v svrhu inter- veneije, da se belokranjska železnica zgradi preko Črnomlja. Kakor se nam poroča, so proti temu načrtu velike ovire tehnične in materialne narave. Zatrjuje pa se, da namerava vlada zgraditi stransko progo preko Čr- nomlja do Vinice. »Jugoslovanski klub« se bo gotovo zavzel za to progo z vso vmeno.

— Klerikalna domišljavost. Iz učiteljskih krogov s štajersko-kranj- ske meje se nam piše z dne 21. okto- bra t. l.: Oblastni politiki kranjske »kat.-nar. stranke« že kar mislijo, da bodo pretvorili vse slovensko naše učiteljstvo ter v svoji brezmišelnosti domišljavosti preobračajo na politič- nem polju kozolce, da se človeku kar milo, pa tudi dobro zdi. Tako so ne- davno v Radovljici, kjer jim je »po- ročal« poslanec in rezervni častnik, Pogačnik, sprejeli od šepavega Lam- peta skovano šepavo resolucijo, ki je naperjena proti svobodomiselnemu

slov. učiteljstvu in katere vsebine slove: »Občni zbor katoliškega slo- venskega društva najodločneje obso- ja namene in delovanje svobodne šole, obžaluje, da so ravno v Radovljici slovenski liberalni učitelji na ob- čnem zboru jugoslovanske zveze spre- jeli brezversko šolo v svoj program. Zbrani zborovalci odločno zahtevajo, da se naj otroci krščanskih staršev tudi vzgajajo in podučujejo v kršćan- skem duhu. Vsi krajni šolski sveti se pozivljajo, da nasprotujejo nastav- ljanju učiteljev, ki so člani liberalne zveze in zahtevajo le nameščenje kr- šćanskih učiteljev.« — Tako hujska- jo ti dovzetni politiki naše ljudstvo proti pionirjem prosvete, ljudskim učiteljem! — Le nadaljujte pogubno svoje delo! Plačilo vam ne izostane. Če pa mislite, da bodele naše učitelje ugnali, potem pa se bridko motite! Učitelji slovenski so izborno organi- zovani in tudi vedó, kaj delajo in ka- ko delajo. Vse vaše peklenko ruva- nje ne bode spravilo našega učitelj- stva s pravega tira; kajti ono je pre- pričano, da je na pravem potu ter da vestno vrši dolžnosti svoje. Tiste ne- značajne med učiteljstvom, ki plju- vajo v lastno skledo ter ustvarjajo klerikalno »Slovsko zvezo«, vam zavedno in napredno slov. učiteljstvo prav iz srca privoščí; saj so meso od vsega mesa in vas popolnoma vredni. A izven teh propalje pač ne dobite še koga izmed učiteljstva na svoje limanice. Za vsem zavednim ljudskim učiteljem kranjskim pa stó- ji vesoljno ostalo slovensko učitelj- stvo kot en moč! Kaj torej hočete?

— Ponemčevanje slovenskih ljudskih šol v mariborskem okraju. Skoraj vsi slovenski listi so pred kratkim poročali o ponemčevanju ljudskih šol v mariborskem okraju, ter izrazili željo, naj bi se vsak sličen slučaj takoj naznanil in tudi, ako bi se katera gojenka deželnega ženskega učiteljstva v Mariboru (ki je nemški zavod), nastavila na kaki slovenski ljudski šoli. O zadnjem slučaju imamo poročati danes. Zgodil se je v Lehnu pri Ribnici. Tam so le- tos razširili šolo v trirazrednico. De- želni šolski svet v Gradcu je z odlo- kom z dne 22. avgusta 1907 odločno zaukazal okrajnemu šolskemu svetu mariborskemu, da naj se na novo zi- stemizirana tretja učiteljska služba v Lehnu razpiše, vendar je ta že dva dni pozneje, to je 24. avgusta imenoval neko žensko iz imeno- vanega nemškega učiteljstva za pro- vizorično učiteljico v Lehn, dasi je šola popolnoma sloven- ska, čeravno se tudi poučuje nem- ški jezik. Ondotno ljudstvo je zaradi tega imenovanja zelo razburjeno in to tembolj, ker sta se že dve moški učni moči, izprašani iz obeh deželnih jezikov, zanimali za to službo. Kraj- ni šolski svet je dal svojo ogorče- nju duška s tem, da je v posebni vlo- gi zahteval od okrajnega šolskega sveta, naj imenovano učiteljsko me- sto razpiše, da zamorejo zanj prorit. iz obeh deželnih jezikov izprašani kandidati. Vrh tega hočejo župani izročiti zadevo svojemu poslancu in če se jim ne bo ugodilo, odstopiti od vseh častnih služb v ob- čini in šoli. Krajni šolski svet žrtvuje za šolo vse, a če zaprejo abo več tako, kriv bo tega okrajni šol- ski svet, ki tako malo upošteva velja- vo krajnega šolskega sveta oziroma všolanih občin pri nastavljanju učiteljskih moči in misli morebiti, da naj občine oziroma krajni šolski sveti nosijo le bremena, pri tem pa naj molče gledajo, kako se jim vsiljujejo jezika nezmerno učne moči, odjema- jo našim slovenskim učiteljem in učiteljicam, ki so se na učiteljšču vsposobili za oba deželna jezika, kruh od ust. Odločen nastop krajnega šol- skega sveta lehenskega je iskreno po- zdravljati in le želiti, da bi ga posne- mali vsi krajni šolski sveti po Sloven- skem, kjer se usiljuje taj učitelj ali učiteljica na slovenske šole. Le z energičnim nastopom se kaj opripravi naših narod- nih nasprotnikov, ki iščejo vsake najmanjše prilike, da bi po- nemčili našo slovensko mladino, ve- doč, da s tem najbolj gotovo dobe v roke slovensko zemljo.

— Železnica v Gornji Savinski dolini. Iz Savinske doline se nam pi- še: Obenem z lokalno železnico Sa- vinska dolina - Kamnik je projekto- vana tudi lokalna proga Rečica - v as - Nazarje v Gor. Savinski dolini ter so tozadevni elaborati v vpogled pri okrajnem glavarstvu v Celju. Železniško ministrstvo je tudi glede te proge že odredilo potrebno komisijo. — Torej se ima železnica zgraditi samo do Nazarij, kjer ima škof Anton Bonaventura svo- jo ža g. o. Ta vest se nam zdi popol- noma neverjetna, ker se nam zdi ven- darle nemogoče, da bi državna oblast zapostavljala koristi in interese vse- ga gornjeokrajnega okraja in gradila novo železniško progo zgolj v to svr- ho, da reši ljubljanskega škofa gro- zečega mu bankrota! Dandanes je si- cer pri nas marsikaj mogoče, ako ima svoje prste vmes kak krivopalečnik,

toda takšna gorostasnost pa se nam vendarle zdi nemogoča! Ako pa je vest resnična, potem je treba pokli- canim faktorjem v gornjeokrajnem okraju pravočasno odločno stopiti na noge, da dosežejo zgradbo take želez- nice, ki bo v korist okraju in vsemu prebivalstvu, ne pa samo na robu bankrota se nahajajočemu ljubljans- kemu škofu!

— Iz politične službe. Deželno- vladnemu tajniku Francu Župne- ku se je poverilo vodstvo okr. gla- varstva v Črnomlju.

— Iz železniške službe. Julij Haas, višji stavbni komšar in državne železnice Ljubljana I. je predstojnik sekcije za vzdrževanje imenovan za predstojnika sekcije za vzdrževanje železnice Hieflan.

— Šolske vesti. Dosedanji po- možni učitelj na šoli v Hrušici g. Ernst Šusteršič je imenovan za provizoričnega učitelja istotam.

— Profesor dr. Frangeš, poročevalec v narodno-gospodarskem odse- ku kraljeve deželne vlade v Zagrebu, je dobil ponudbo, da nastopi profe- sorsko mesto na vseučilišču v Krako- vu. Dr. Frangeš je ponudbo sprejel.

Iz gledališke pisarne. Nocoj (par) se uprizori drugi in zadnji Schüthan-Kadelburgova štiri- dejanska burka »Dva srečna dneva«, v kateri nastopi vse dram- sko oboje in g. Verovšek kot gost.

Društvo slovenskih književ- nikov in častikarjev prosi svoje cenjene članice in člane, kakor tudi redne podpornike, naj blagovolijo čimprej poslati zaostalo naročnino, oziroma podporno, da uredimo knjige. Redne člane I. in II. vrste opozarja odbor posebej na § 7. dru- štenih pravil: Kdor ostane s člana- rino tri mesece na dolgu, preneha biti član ter izgubi vse pravice. Zu- nanjim članom se doplačjejo te dni položnice.

Apel na Mohorjane! Družba sv. Cirila in Metoda se nadeja daru Mohorjanov. Knjige družbe sv. Mo- horja so dospele. Ako doda vsak član k poštnini le 2 h, nabrala bi se znatna vsota v varstvo Slovenstva.

Družbi sv. Cirila in Metoda v korist prodaja družo g. Makso Za- loker v Ljubljani, Kladezne ulice. Priporočamo ga gg. trgovcem; slo- venske peke in gospodinj pa opo- zarjamo na to blago, ki je vsled svoje kakovosti zelo priročno, obilno razpečano pa je gnoten kvas naši družbi in slovenski prosveti.

Upravni odbor »Zveze sloven- skih pevskih društev« je v svoji zadnji seji sklenil, da se vrši letošnja skupščina zveznih odposlancev v ne- deljo, dne 29. decembra t. l. ob 10. dopoldne o priliki veli- kega koncerta »Pevske zveze morav- skih učiteljev«, ki se priredi ta dan ob 5. dopoldne. Letošnja skupščina bi se sicer imela vsled sklepa lan- skega zborovanja vršiti v Trstu, a se vsled nepričakovanih ovir in po na- svetu zastopnika tržaških pevskih društev vrši zopet v Ljubljani. »Zveza« opozarja slavna pevška dru- štva in glasboljubivo občinstvo sploh, da je izdala in založila Adamičev moški zbor »Notranjska«, kate- rega je nagradila vsled lanskega raz- pisa častni nagrad. Partitura zbora obsega 5 litografičnih strani in se dobiva pri »Zvezi« za 50 vin.

Ondričkov koncert. »Glasbena Matica« v Ljubljani priredi v ne- deljo, dne 27. oktobra 1907 zvečer ob polu 8. uri v veliki dvorani ho- tela »Union« koncert, katerega iz- vršuje c. kr. komorni virtuozi in častni član »Glasbene Matice«, gosp. Fran Ondriček. Sodeluje klavirski virtuozi gosp. Josip Faměra. Spored: 1. Richard Strauss: Sonata za violino in klavir. Es-dur. Op. 18. I. Allegro, ma non troppo. II. Improvizacija (Andante cantabile). III. Allegro. Iz- vjaja g. Fr. Ondriček in g. Jos. Fa- mēra. 2. Josip Slavik: Koncert za violino. A-mol. Klavirsko spremlje- vanje postavlja Fr. Ondriček. Izvaja g. Fr. Ondriček in g. Jos. Faměra. 3. Josip Suk: »Pomladna idila«. Na klavir svira g. Jos. Faměra. 4. a) Pe- ter Iljič Čajkovski: »Serenade melan- colique«. b) Wieniawski: Tarantela. Svira g. Fr. Ondriček. 5. a) Liszt: Etude. F-mol. b) Brahms: Rapsodija. Es-dur. Na klavir svira g. Jos. Fa- mēra. 6. Fran Ondriček Češka rapso- dija. Na gosli svira g. Fr. Ondriček. Začetek točno ob polu 8. uri. Sedeži po 1, 2 in 3 krone, stojišča po 80 h, za dijake po 40 h se dobivajo v trafikah gospe Česarkove v Selenbur- govih ulicah in na večer koncerta pri blagajni.

Razstava za rokodelsko teh- niko. Obrtni pospeševalni urad c. kr. trgovskega ministrstva na Dunaju naznanja trgovski in obrtniški zbor- nici v Ljubljani, da se bo v kratkem otvorila na Dunaju razstava za roko- delsko tehniko. Opozarja se na to, da sedaj obrtniki svoje proužne za pri- pustitev k obisku razstave lahko vlože. Razstava je posebno važna za peke,

(Dalje v prilogi).

sodavičarje, knjigovese, rokovičarje, krznarje, jermenarje, instalaterje za elektriko, cizeljere, ključavničarje, kovače, mizarje, kolarje in tesarje. V posebnega ozira vrednih primerih se more onim manj premožnim, ne na Dunaju bivajočim obrtnikom, ki do-kažejo, da nameravajo v svojem obrtu vpeljati ali preurediti strojni obrat, podeliti ustanove za obisk te razstave. Tozadevne z ubožnim izpričevalom opremljene koleke proste prošnje je najkasneje do 1. novembra t. l. vlo-žiti pri c. kr. trgovinskem mini-strstvu.

Življenje mu je rešilo. Ko je prispel 22. t. m. dolenski vlak, ki odhaja iz Ljubljane v Novo mesto ob 1. popoldne, do kilometra 75-1, zagledal je kakih 15 metrov pred seboj g. strojevodja Seliškar človeka na progi. Hitro je ustavil vlak in vzel moža, ki je bil korenito na-sekan vinske kapljice, na vlak. V Novem mestu so ga oddali načelniku postaje, nakar ga je vzel seboj straž-nik, da ga je odgnal v zapor prespat se. Ako bi ne bil Seliškar tako paz-ljiv v svoji službi, bil bi pijanec, ki je po domače „stari Gričar“ iz Kan pri Mirni peči, danes mrtev. Mož se je v novomeških zaporih tako dobro prespal, da se je takoj, ko so ga spustili iz njih, zopet napil, da je bil pijan kot kanon.

Uradno poverjenje. Železniški asistent Supančič v Trstu si je kot blagajnik prisvojil 300 K. Obso-jen je bil v petmesečno ječo.

V gostilno je streljal. Skozi zaprto okno gostilnice Andreja Paternostra v Podgorici v Ljub-ljanski okolici je streljal kolar Jo-žef Sone dvakrat in zadell delavca Ivana Majdiča v levo pleče, 13-letnemu Antonu Grozdku pa pre-strelil dlan. Poškodovanca sta morala v bolnico.

Nesreča. Na Igu se je pri kopanju nekega vodnjaka vnel za razste-ljanje pripravljeni smodnik in je bil pri tem posestnik Jakob Likovič težko telesno poškodovan.

Griza se je pojavila v šentlovrenski župniji na Dolenskem. Včeraj so imeli štiri mrljice v mrtvašnici. Vzrok bolezni je nedostajanje pitne vode. Pri tej priliki moramo z ogor-čenjem poudarjati, da se nesnaga iz mlekarne še vedno izoeja v Teme-nico, dasi je c. kr. okrožni zdravnik g. dr. Vavpotič že meseca avgusta odločno zahteval vprosto cementno jamo za odvajanje. Vložilo se se pri tožbe na deželni odbor, na županstvo, a od nikoder rešitve. Na Krajskem so nastale pravcate turške razmere. Duhovniku se ne sme skriviti lasu in najsi se razširja še tako nevarna epidemija, četudi pogine vsa župnija.

Potar. V Koncu pri Novem mestu je udarila strela v kozolec Ivana Umka, da je pogorel do tal. Škode je 1650 K, zavarovalnine pa 300 K.

Za župana v Kostanjevici je bil pri občinski seji dne 20. t. m. izvoljen gosp. Lavoslav Bučar ml., posestnik v Kostanjevici.

Rediteljski sestanki v Leskovcu bo v nedeljo, dne 27. oktobra popoldne ob 3. v šoli s tem-le sporedom: 1. Iv. Rupnik: „Vzgojni govor“. 2. Iv. Magrl: „Potovanje okoli sveta“. 3. Lj. Stiasny: „Pridobivanje petroleja“. Drugo in tretje predavanje bo združeno z mnogimi skioptičnimi slikami.

V vodnjak je padla posestnica Ivana Znidaršič iz Leskovca pri Krškem, ko je zajemala vodo. Na njene klice jo je rešil mož. Žena se je držala četrte ure nad vodo, v ka-teri bi bila sicer utonila.

Obešil se je 65letni železovlavar Franc Mirtiž iz Mačkoveca pri Dvoru v nekem gozdu blizu Žužem-berka.

Lepa žival. Posestnik Ivan Kavčič v Žireh, po domače Petron, je prodal ondodnemu mesarju Andreju Demšarju bika simo-dolske pasme, ki je živ tehta 980 kg (17½ q). Žival je bila dolgo časa krotka, a zadnji čas je postala hu-dobna, zato ga je moral gosp. Ivan Kavčič še tako mladega, komaj 2 leti 8 mesecev starega prodati. Ker pa za žirovsko dolino najbolj uspeva to plemo, zato si je g. Ivan Kavčič preskrbel novega, še mladega bika iste pasme od c. kr. krajske kme-tijske družbe, katerega bo odslej rešil kot plemenjaka.

Novo društvo. Ustanovilo se je „Strokovno društvo drvarjev v era-ričnih gozdih na Vojskem“ pri Idriji.

Idrijske narodne pesmi založi in izda v kratkem „Delavsko bralno društvo“ v Idriji. Pesmi je zbral in jih spretno harmoniziral g. Zorko Prelovec, ki je s tem storil hvale-vredno delo, shraniti potomcem id-rijske narodne pesmi, ki se odlikujejo po svoji melodijoznosti in značaju. Oglase na naročitev sprejema „Del. bralno društvo“ v Idriji. Upamo, da sežejo prijatelji lepe slovenske na-rodne pesmi krepko po njih.

Ogenj. Dne 16. t. m. je ob 5. popoldne prišla goreti hiša posest-nika in zidarskega mojstra Matija

Moravca v Idriji. Z bliskovo naglico se je ogenj razširil in v kratkem času vpepelil hišni stol in bi uničil brezdvomno celo in sosedna po-slopja, da ni tako brzo prihitelo na pomoč tovarniško delavstvo s svojo brigadno, idrijsko gasilno društvo s dvema brigadama in stavbno de-lavstvo z brigadno, ki so vzajemno po napornem delu pogasili ogenj. Pa tudi idrijski realci so vrlo poma-gali pri gašenju. Na lice mesta je prihitelo tudi spodnje-idrijsko ga-silno društvo, ki mu pa že ni bilo treba stopiti v akcijo. Da ni bila po-moč tako hitra in velika, ali da bi bil ogenj nastal po noči, bi bil ogenj zahteval večjih žrtev, ker je na tem kraju več poslopij blizu skupaj. Ven-dar pa je tudi tako škoda precejšnja, ceni se na 4000 K, ker je srgolelo celo podstrešje in deloma drugo nad-stropje in se je pri gašenju vse zi-dovje, kakor tudi notranja oprava premočila in poškodovana. Vrlemu in naprednemu somišljeniku Matiju Moravcu pa izrekamo ob njegovi veliki nesreči naše sožalje.

Slovensko bralno društvo v Trzinu ima v soboto 26. t. m. svoj redni občni zbor v društvenih pro-storih. Začetek točno ob 8. zvečer.

Prva vipavska vinoroka za-druga v Vipavi se je ustanovila in je že vpisana v zadrinski register. Načelnik je g. Karel Mayer, graščak v Ložah.

Obe nogi je zmečkalo v Trbovljah rudarju Ludviku Zalokarju. Hotel je stopiti v premikajoč se voz, na katerem se je že peljal tovariš Rudolf Kopa, pri tem mu je pa spodrsnilo, da je prišel s nogami pod kolea. V celjski bolnišnici mu bodo odrezali obe.

Nesreča na Savi. V nedeljo je utonil v Savi brodnik Kirin, ki je prepeljal ljudi med Sevnico in vasjo Log na Kranjskem s velikim čolnom. Po neprevidezosti je s počez obrnjenim čolnom zaveslal v deročo valovje in zajel vodo v čoln. Hitro se je oprjel klopi v njem, a je z njo zdrknil v valove in izginil v njih.

Iz ljubosumnosti. Mesarski po-mošnik Jožef Strok iz Zala je imel ljubavno razmerje z 19letno posest-nikovo hčerjo Marijo Zupanc iz Migojnic. Dekle je pa to razmerje pretrgalo in se spustilo v pogovor s sedlarskim pomočnikom Vincencom Jugom iz Zala. To je Strok silno jezilo in ko je bil 13. junija v Zalu semenj, ter je videl tam v Hodnikovi gostilni svojo bivšo ljubico kramljati z Jugom, sklenil je, da se maščuje. Ko sta šla zaljubljenca s tovariši in tovarišicami ob 9. zvečer domov, na-padei je Strok Juga s težkim hmeljskim količem. Napadencu je prišel na pomoč Karel Strakovnik, ka-terega je Strok sunil v oko, ki je takoj zateklo in ob koje je prišel po-škodovanec, ker se nekaj časa ni briga za poškodbo. Strok je šel zato včeraj pred celjskimi porotniki in dobil 13 mesecev težke ječe.

Št. pavelška godba koncertuje v nedeljo 27. oktobra ob 7. zvečer na Vranskem v gostilni gospe Šen-takove.

Roko je zmečkal mlatilni stroj pri Sv. Marjeti pod Ptujem pri mlatvi ajde mladeniču Valdhavzerju.

V zaboju je priplaval te dni po Dravi proti borlaskemu mostu pri Sv. Barbari v Halozah kakih 8 ted-nov star otrok, ki ga je nemarna brez-srčna mati izročila svoji usodi. V omenjenem kraju ga je neki posest-nik vzel za svojega. Biti mora otrok iz kakega mesta, kakor je soditi po perilu.

Poskušen samomor nadho-misarja Kleina. Naš opatijski do-pisnik nam sporoča: Kakor se je se-daj natančno zvedelo, prišel je višji okrajni komisar gosp. Klein v sredo zjutraj s prvim parnikom v Opatijo, kjer je najel ob pol 9. uri zjutraj ladjo št. 6, last ladjarja Ant. Africa in rekel temu, da naj ga pelje na odprto morje. Ladjar Afric ni sla-bega sluteč in zadovoljen, da je dobil zaslužek, je peljal g. Kleina iz pri-stanišča vun. Medpotoma je stavil Klein na ladjarja razna vprašanja; med drugim mu je tudi rekel, da bo potem ko bo prišel h kraju, nesel njegovo, namreč Kleinovo suknjo, k opatijskemu županu, kateri bo že vedel, čigava da je. Ko sta bila še okoli 400 metrov od kraja, plačal je Klein ladjarju 2 K za vožnjo in kmalu potem naenkrat vstal, se obrnil proti ladjarju, mu rekel „Z Bogom“ in skočil v morje. Nemalo začuden je ladjar uvidel takoj, kaj mu je stori-ti. Obrnil je brzo ladjo in sgrabil samo-morilca za rame in med tem, ko je klical na pomaganje, ga držal nad vodo. Ko sta šlaša v bližini se na-hajajoča ladjarja P. Fiamin in J. Jačič Africa klicati na pomoč, hitela sta mu na pomoč in ravno še o pravem času privezala na usodepoln kraj, kjer je držal Afric še ves smučen nad vodo Kleina, kateri se mu je na vsak način hotel iztrgati iz rok in najti svoj grob v hladnem morju. Jačič in Fiamin sta takoj sgrabila Kleina, in vsi trije skupaj so ga po-

ložili v ladjo kjer ga je ladjar Jačič držal, Afric je pa vstal. Fiamin se je pa moral med tem sam maščiti z dru-gima dvema ladjarja. Prihodki h kraju, spravili so Kleina v policijski urad, kjer ga je dal policijski nad-sornik g. Podmenik preobleči. Takoj nato so se odprla vrata in v sobo stopi v spremstvu nekake c. in kr. stotnika Kleinova sopraga, ki je ale-dila svojega moža, dokler ga ni našla. Ko je ladjar vprašal Kleina, zakaj da se je mislil vtropiti, odgovoril mu je, da ima nato dovolj varoka. So-praga se je podala s možem takoj v Grand hotel, odkoder se povrne v njegovem spremstvu domov. (Opom-ba: Klein je skočil v morje z ladje in ne s parnika, kakor se je brzojavno javilo.) — Od druge strani se nam piše k tej stvari: Kleinova gospa ni našla sopraga v Trstu, kjer ga je iskala. V terek dopoldne je prejel Kleinov svak, ki je stotnik v Ljub-ljani, od njega poslane prstane in uro s zadnjim posredvom s Reke. Precej je brzojavil gospe in ta se je takoj odpeljala za njim, a ga našla že v Opatiji, kjer so ga prijeli, koje hotel izvršiti samomor. — Iz vsega njegovega obnašanja je vidno, da ni normalen in gotovo ne bo megal več uradovati, ampak bo moral stopiti v pokoj.

Prijel vojaški begun. V Trstu so prijeli policijski agentje Viktorja Bajca, ki je pobegnil od vojne mornarice. Ko ga je vojaška patrulja gnala v veliko vojašnico, ji je ušel, a so ga k sreči zopet ujeli in odvedli na določen kraj.

Reparaki napad. Marijo Bo-žič iz Idrije so v Trstu napadli trije lopovi in jo hoteli oropati. Ker je pa ženska kričala, so zbežali.

Slovenska akademsko dru-štvo „Ilirija“ v Pragi ima svoj V. redni občni zbor dne 25. t. m. ob 8. zvečer v prostorih „U Pokornych“ Ječna ulica. Slovenski gostje dobro-došli!

Slovenska posejilnica v Kor-minu. Na italijanski meji, v furian-skem mestu Kormin, ki je pa trgov-sko središče slovenskih Brd in je to-rej tudi za goriske Slovence velikega pomena, se utrja slovenska posto-janka. Kakor poroča „Trčanski Lloyd“, so Slovenci že kupili zemljišče od za-konskih Aleksandra in Olge Visca, na katerem bodo sedela hiša, da v njej nameste posejilnico. V Korminu bi bilo tudi ugodno mesto za sloven-skega trgovca s sadjem, za sloven-skega gostilničarja in za slovensko trgovino z mešanim blagom.

Ustrelli se je v Zagrebu brivski pomočnik Dragotin Zagajšek.

Med petje v Ameriko je za-dela kap posestnica Antonija Zir-gar iz Gaberja pri Celju. Šla je za možem. Zapustila je na morju 4 majhe otroke, ki so se sami odpeljali naprej v Ameriko.

V punk in svarilo. V zlo-mnogostanskem svarjenju se vendar ne nehajo naši poljski delavci izseljevati v državo San Paolo v Braziliji. Sicer se delavcem res ni več kakor nekaj bati za redno izplačilo zaslu-žene meze in so se v tem oziru razmere dokaj izpremenile, vendar večini naših ne ugaja odkazano jim delo, kakor tudi ni upati, da postanejo kdaj samostojni. Razne vled spremembe podnebja se pojavljajoče bolezi, nenavadna hrana, pišli za-sluzki in dr. odvzamejo izseljencom po navadi že precej s početka vso srčnost in vztrajnost. Vrhu tega pa je tamkaj življenje v primeri s pičo mezdo jako drago, tako da njihov položaj tamkaj ni kar nič boljši nego v stari domovini. Le izjemoma, kadar se je kaka družina z vsaj napol od-raslimi otroci znala prilagoditi se ljudem, njih značajem in krajem, ter se je privadila njihovega jezika, po-sreči si ji prihraniti ji skromnih zneskov. — Drugače se godi seveda onim poljedelcem, ki razen zdravja in delavne rodbine prinese nekaj, saj 1000 kron kapitala seboj. Ti si lahko vsak čas nakupijo pod prav sprejemljivimi pogoji bodisi od dru-ževo, bodisi od zasebnikov ugodno ležavo zemljo, da si, če so dobri gospodarji, opomorejo do srednjega blagostanja, zlasti ker jim novi ko-lonijalni zakon podeljuje razne na-ravnost dragocene ugodnosti. One kmetje posebno, ki leže ob želez-niških progah, prav dobro razpeča-vajo svoje pridelke. Predvsem pa je potrebno, da izseljenici niso samo fi-nancijsko dobro podkovani, temveč, da prinese seboj železno voljo in skrajno vztrajnost. — Ravno tako se pojavljajo sadnje čase zlasti po Ogrskem agentu, ki nabirajo rudarje za ameriške premogovnike. Tako je baje neki James Detric v Londonu sklenil z ogrskim izseljevalnim sindi-katom v Budimpešti pogodbo, da mu odpravi le-ta 10.000 slovaških družin v Nikaragvo, kjer delavske in pridobitne razmere niso nič boljše, če ne še slabše nego v Sao Paulo. Ker ni izključena možnost, da se taki agenti oglašajo tudi pri nas, svari se občin-stvo pred njimi ter naj se vsakega ovadi radi isvajljanja pristojni oblasti.

Kinematografsko-šolske fran-gale na Turjaškem trgu (Katoliški dom) ima tokrat nastopni program: Čudesa svetiljke Aladinova. Pobegli avtomobil. Nekdanji lovilec deklet. Dojilka za silo. Lipe Davide in njih Zamožke. Zlati brošč. Bojastjivec. Ogan. Brnice reke Ozu. Kakor smo se prepričali, zasluži baš ta spored, da si ga ogleda vsak prijatelj lepih kinematografskih slik. Predstava traja eno uro. V soboto nov program.

Mirovno društveno godbo se vrli ob lepem vremenu jutri ob 7. zvečer ter se pomoče po naslednjih ulicah: „Mestni dom“, Poljanska ce-sa“, Sv. Petra cesta, Miklošičeve ulice, Dalmatinove ulice, Dunajska cesta, Selenburgove ulice, Gradišče, Rimska cesta, Turjaški trg, Breg, Sv. Jakoba most, Stari trg, Mestni trg, Vodnikov trg, „Mestni dom“.

Napredek. V Ljubljani dobro-mana tvrdha A. Stacul si je pred kratkim nabavila v Rotterdamu zelo praktičen stroj za rezanje salam in gnojati brez kosti, posuvene v sopenici po nizozemskem načinu.

Semenj. Dne 23. t. m. je bilo na tedenski semenj prignanih 77 volov, 172 krav in telet, skupaj 204 glave. Kupčija je bila slaba.

Tatvina. Včeraj dopoldne je bila posestniku Ivanu Dolšaku iz Golega na dvorišču hiše št. 4 na Karlovski cesti ukradena vreča, v kateri je bila ustrojena kravja koža, kos podplatov, kos usnja in nekaj drugih malenkosti v skupni vrednosti 28 K. Tatvino je izvršil najbrže kak „rodoljub“ iz de-žele. — V soboto je bil pravniku g. Franu Logarju ukraden z dvorišča na Rimski cesti št. 11 kovčeg s knji-gami, obleko in perilom. Kovčeg so čez dva dni našli na Mirju, ki je bil s silo odprt in je iz njega dosedaj še neznan tat ukradel hlače, suknjic in perilo, popustil pa je še vse knjige.

Pes popadel je včeraj na Mar-tinovici cesti potnika g. Matevža Zu-panca in ga na mečih desne noge telesno poškodoval. Lastnik psa je znan.

Izgubljeno in najdene reči. Šolska učenka Helena Marekova je izgubila rjavo denarnico z manjšo vsoto denarja. — Oskrbnica javnega stranišča Terezija Vovkova je pred deni našla denarnico z večjo vsoto denarja in jo oddala pri magistratu. — G. Kosova je našla denarnico z manjšo vsoto denarja. Izgubljeni dobi denar nazaj na Elizabetni cesti št. 6 pri najditelji.

Našel je vojak 4 stotnije domo-branskega pehotnega polka torbico, v kateri sta 2 kroni. Torbico je dobil v pisarni omenjene stotnije.

Dunajski varieté, obstoječ iz 4 gospodov in 4 dam, igra danes v četrtak in jutri v petek v hotelu „Ilirija“ v Kolodvorski ulici. Začetek ob 8. Vstopnina prosta. Ker tega in takega varietéja še ni bilo v Ljub-ljani, pričakovati je najboljšega ob-iska.

Tamburaši iz Zagreba igrajo nočoj v kavarni „Avstrija“. Vstop-nine ni.

Društvena godba ljubljana-cka priredi danes v četrtak v meščan-skem hotelu „Lloyd“, na Sv. Petra cesti, društveni koncert za člane. Začetek ob polu osmih zve-čer. Člani prosti, nečlani plačajo 40 vinarjev.

Slovenol v Ameriki. — Uto-nil je v Jolietu Josip Papež, doma iz Lipja pri Žužemberku.

* Drobne novice. Umazano perilo z berlinskega dvor-a. V Berlinu se je pričela včeraj sodna obravnava proti izdajatelju lista „Zukunft“, Harden u, ki je obdožil cesarjeva adjutanta grofa Moltkeja in kneza Eulenbur-ga seksualnih zločinov. Harden je nastopil dokaz resnice ter zahteval, da se zaslišijo za priče razni dvorja-niki, med njimi tudi državni kance-lar knez Bülow.

— V hipni blaznosti je v Kladnu na Češkem žena mesarja Sarnada zaklala oba svoja otroke.

— Za kolero je umrl v Lvovu agent Glanz, ki je prišel od ruske meje.

— Nemške oblasti proti Hrva-tom. Ker je bil nedavno v Solingenu velik pretep, pri katerem sta bili ubiti dve osebi, in ker so bili pri pretepu slučajno tudi hrvaški de-lavci, hočejo nemške oblasti izgnati vse Hrvate.

— Zapravljena dežel-nega sodišča v Zadru je ime-novan dosednji njegov podpredsed-nik Štefan Polli.

* Zakaj italijanska kraljica-vdova nesprestanu potuje? Znano je, da preživi kraljica Margerita skoraj vse dni leta v tujini ter se v svojem avto-mobilu neprestano vozi iz kraja v kraj. »Gil Blas« poroča iz italijan-skih dvornih krogov, da kraljica-vdova ne potuje toliko iz potrebe, tem-več zato, ker se ne razume dobro s sinom-kraljem, še slabše pa s snego, kraljico Jeleno. Takoj od začetka ni bila zadovoljna s tihim, na ljubezni temeljujočim zakonom svojega sina.

Svojemu sinu očita, da je skop, na sme-li pa najbolj mrzi to, kar se sopro-gu najbolj dopade, namreč gospo-dinstvo, ki spominja na meščansko ženo. Odkar je sedanji kralj zasedel prestol, je postal italijanski dvor meščansko priprost. Kralj šteti, kjer le more, in kraljica Jelena je odpra-vila z dvora bliščeče patricijske, ki jih je kraljica Margerita tako ljubila ter jih kralj Humbert tako galantno čislal. Viktor Emanuel in kraljica Jelena živita popolnoma zase; ljubi-ta svoje otroke, a najljubše razvedri-lo jima je fotografiranje. Kraljica-vdova nima smisla za tiho rodbinsko srečo ter smatra za žalitev svojega dostojanstva, da so njeni otroci spre-menili nekdanj tako sijajni rimski dvor v nekaj rodbinski venček. Za-to ne mara biti več doma.

* **Narod gostilničarjev** se smejo imenovati Švicarji. Premoženje švicarskega naroda se je pomnožilo v zadnjih 50 letih za 75%. Leta 1850. se je namreč cenilo ljudsko premo-ženje na osem milijard, sedaj pa ga cenijo na 14 milijard mark. Pri tem državno premoženje ni štet. Dve pe-tini vsega ljudskega premoženja je v rokah gostilničarjev. Statistični zve-zni urad čeni letne dohodek švicar-skih gostilničarjev na 120 milijonov mark, ki jih vsako leto prinesejo tuj-ci v deželo.

* **Boj s krokodilom.** V reki Te-ku na otoku Celebes mrgoli požre-šnih krokodilov, zato je del reke za-grajen z lesom, da se morejo prebi-valci kopati. Nedavno pa se je pono-či velik krokodil po suhem priplazil v kopališče ter se skril na dnu vode. Neki domačin se je drugo jutro pri-sel kopat, toda komaj je stopil v vo-do, požene se pošast proti njemu ter ga za nož potegne v vodo. Zelo kre-pak mož pa je nabijal krokodila s pestmi tako močno, da ga je moral izpustiti. Naglo je plaval mož proti bregu, toda jedva je stopil na suho, ko ga je krokodil že dohitel ter ga zo-pet potegnil za nogo v vodo. Ta gro-zovit prizor se je ponovil parkrat, ne da bi na klice k vodi prihiteli nizo-zemski uradniki in streljali, ker so se bali, da bi ne zadeli krokodila, tem-več moža. Boj se je še nekoliko časa nadaljeval, končno pa je mož izgubil zavest ter izginil v globočini. Boj je trajal celo uro. Med tem je prišlo več ljudi skupaj, ki so uprizorili lov na krvoločno zver. Kmalu so krokodila ujeli in ubili. V njegovem želodcu so našli med drugim še zaplestene neke ženske, ki je bila par dni poprej brez sledu izginila.

* **Vzorni ministri.** Vsa italijan-ska javnost z napetostjo pričakuje obravnave proti bivšemu naučenemu ministru Nasiju, a že je zapleten v tožbo drugi nekdanji minister, namreč bivši justični minister Tajani. Toži ga mlada baronesa Barbaro-Cornaro zaradi sovodstva in zapeljanja k prostituciji. Sicer je vsakomur jas-no, da je Tajani padel v roke navi-hani mačici. Danes je Tajani 87letni starček. Pred petimi leti je čital v nekem inseratu, da si mlada plemki-nja želi priti k osamelemu starejšemu gospodu, da bi mu stregla. Tajani je sprejel takrat še ne 20 let staro ba-roneso Barbaro-Cornaro. Posledica postrežbe je bila — blagoslovljenost pri baronesi. Seveda jo je moral po-slati senator zaradi jezikov iz hiše ter ji druge preskrbeti pripravno za-vešče. Dolgo časa je plačeval, kon-čno pa se je naveličal tujega očetov-stva, ker kot bivši minister, je pač vedel, da z 82. leti ne more biti oče. Baronesi pa je svetoval, naj si išče druge, mlajše zaščitnike. In zaradi tega dobrega sveta ga sedaj tudi toži baronesa, češ, da jo je zapeljal k prostituciji.

* **All res katoliška cerkev kultivira narode?** V. Stefanon, član Mikkelsenove ekspedicije na sever, je bil primoran dalje časa živeti med Eskimi ter piše sedaj o tem. Eskimi so bili popolnoma ne-kultivirani in brez vere, toda prav dobro se je živelo pri njih. Nikoli jih ni zapustila dobra volja, tudi tedaj ne, ako niso imeli kaj jesti. Rodbinsko življenje je vzorno in lepo harmonično. Nikoli ni slišati prepira niti jame besede med zakonskimi. Nikoli ni videl Stefanon, da bi kdo kaznoval otroka, a vkljub temu so bili otroci vzorno vzgojeni. Tatvina med temi brezverci niti znana ni. Živijo v popolnem komunizmu. Vsa živila so skupna last. Osiroteli otroci so ravno tako oblečeni in hranjeni, kakor otroci prvih rodbin med njimi. Za stare in hrome skrbe najlepše.

* **Nenavaden samomor.** V Pa-rizu so našli ustreljenega v njegovem stanovanju 51letnega trgovca Onil-lona, ki ni imel že več let rok. Prvi trenotek je vsakdo mislil na umor ter so tudi zaprli njegovega sina. Celo sodna obdukcija je pokazala, da je mož vzel nabit revolver med zobe ter pritisnil petelina ob omaro, da mu je šel strel v možgane.

* **Čudna pota življenja.** Na Dunaju je bil te dni obsojen sodni obojen sodni pristav dr. Josip Ri-šaneč zaradi hudodelstva proti

**Risarji in
: slikarji :
dobé
vse potrebščine
v
,Narodni knjigarni'
združeni s
trgovino s pisalnimi,
risalnimi in slikar-
skimi potrebščinami
Jurčičev trg št. 3.**

Kovač
ki je spreten v podkovanju konj in
zanesljiv hlapec
se sprejmeta v tov. za lep v Ljubljani.

Mirna stranka
(mati in sin)
išče stanovanja
z 2 sobama in pritliklinami za
februarjev termin. 3395
Ponudbe pod „februar“ na
upravnitvo „Slovenskega Naroda“.

Blagajne, varne
proti požaru in vlom, „Fox“
pisalni stroji, ameriško po-
bištvo za pisarnice ceneje nego
kjerkoli. — **Bečko skladište**
blagajna, delničarsko društvo,
Zagreb, Ilica 22. 3424-8

Spreten
kovinski strugar
ki je delal v kaki predilnici, se išče
čimprej.
Ponudbe z navedbo plače in pre-
pisi izpričeval pod „B. S. P.“ na
uprav. Slov. Naroda“. 3587-2

Kupovanje in
prodajanje gozdov
Giuseppe Micoli
Vidim (Udine) Via Ber-
nardo de Rubeis 3 Italija.

SUKNA
In modno 28-24
blago za obleke
priporoča firma
Karel Kocian
tvornica za sukno
v Kumpolcu
na Češkem.
Tvorniške cene. Vzorci franko.

Reklamne
koledarje
za trgovska
novoletna darila
poskrbi po najnižji ceni
Narodna knjigarna.

Velika prodaja
v Angl. skladišču oblek
do 2. novembra t. l.
zaradi ogromno velike zaloge
damske, deške, dekliške in
moške konfekcije.
Cene brez konkurence.
O. Bernatović 3607-1
Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Za učenca
želi vstopiti v večjo trgovino z mešanim
blagom na deželi mlad deček.
Pismena vprašanja na upravnitvo
„Slov. Naroda“. 3569-3

2 urarska pomočnika
in 3636-1
učenca
sprejme Josip Janko, urar v Kamniku.

Ura z verižico
za samo K 2.—.
Zaradi nakupa velike množine ur razpošilja šle-
zijska razpošiljalnica: prekrasno pozlačeno
36-urno precizijsko uro ankerico z lepo veri-
žico za samo K 2.— kakor tudi štetno ga-
rančijo. — Po povzetju razpošilja
Prusko-šlezjska razpošiljalnica
F. WINDISCH v Krakovu U/38.
NB. Za neugajajoče denar nazaj. 3609

Samo pristna
goriška
in različna vina
se točijo najceneje
v 203-43
Goriškem vinotoču
Ljubljana
Stari trg 13.

Podpisani se usojam javiti velečenjenemu občinstvu v Ljubljani in
na deželi, da sem si nabavil
nov voz za prevažanje pohištva.
ter se priporočam za selitve ter vse druge vožnje po najnižji ceni.
Dalje se priporočam za prodajo
premoga in drva.
Z veseloštevom
Martin Lampert
2460-14
Ljubljana, Kolodvorske ulice št. 31.

Nova idealna voda za želodec!
VITA
Prirodna rudninska voda
VITA
Najboljši
natronski vrelec.
Po zdravniških priznanjih
odlične zdravilne moči pri:
obolelostih menjavanja snovi,
diabetes, preobili skalnični
kislini, boleznih mehurja in
ledvic, katarjih sopl, prebavil.
Glavna zaloga v Ljubljani pri Mihaelu
Kastnerju. Dobi se tudi v lekarnah in
drogerijah. 3431-3

Sprejema zavarovanja človeškega živ-
ljenja po najraznovrstnejših kombinacijah
pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena
druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno
zavarovanje na doživetje in smrt s
manjšajočimi se vplačili.
Vsak član ima po protoku petih let
pravico do dividende.

Trgovski pomočnik
modne in manufakturne stroke, samo-
stalen prodajalec in izvrsten uredovalec
izlog, lahko dobi stalno nameščenje
ob vrlo povoljnih pogojih.
Ponudbe na trdiko V. Mihelčič,
Sisek (Hrvaško). 3568-3

Novosti te sesije.
A. LUKIČ
Pred Škofijo 19
priporoča 3572-3
svojo novo urejeno
veliko zalogo zgo-
tavljenih oblek za
gospode, dame,
dečke in deklice po
najnižjih cenah.

Vid Bratovž
Sv. Jakoba nabrežje 25
priporoča cenj. občinstvu
iz mesta in z dežele ka-
kor tudi ženom in ne-
vestam 206-43
svojo veliko razno-
zalogo vrst-
nega
pohištva
po najnižjih cenah.

„Narodna knjigarna“
Jurčičev trg št. 3.
priporoča
svojo bogato zalogo
vsakovrstnih
trgovskih knjig
najbolje kakovosti.
Cene nizke.

Absolviran pravnik
s prvim in drugim državnim izpitom
išče službe notarskega kandidata.
Naslov pove upravnitvo „Sloven-
skega Naroda“. 3567-3

Hotel „ILIRIJA“.
V obedovalnici ob pogrnjenih mizah.
Danes, v četrtek 24. oktobra
In jutri, v petek 25. oktobra
velika
varietetna
predstava
dunajske varietetne družbe.
8 oseb: 4 dame, 4 gospodje. Samo
artisti prve vrste. 3604-1
Za Ljubljano popolnoma novo!
Začetek ob 8. zvečer. Vstopnina —.

Naznanilo.
Pod ugodnim pogojem in po nizki ceni
3586-2
se proda lepa hiša
z vso mizararsko opremo, vse na
električno moč, z različnimi stroji v pri-
jaznem mestu na Spod. Štajerskem.
Ta velika mizararska obrt je brez kon-
kurence. Kapitala je treba 3000 gld.
Več se izve pri uprav. „Slov. Naroda“.

P. n.
gg. restavratorem
in gostilničarjem,
*** društvom itd. ***
se priporoča 3554-2
za prireditve plesov
in koncertov
„Ljubljanski sekstet“
v Ljubljani, Mestni trg št. 24.

Poslovni uspeh
prvega splošnega uradniškega
društva avstro-ogrske monarhije.
Zavarovalni kapital 178 milijonov kron
Društveno premoženje 63-3 milijonov kron
Izplačana zavarovanja 77-7 milijonov kron
od začetka društvenega poslovanja.
Uradniško društvo je največja zveza
javnih in zasebnih uradnikov, katerega
namen je varovati in pospeševati
njih koristi. More se pa zavarovati
brez razločka stanu in po-
klica pri uradniškem društvu.
Vsak naj se obrne v zadevah, tičočih
se zavarovanja za svojo družino
in za starost na zastopnika
Fraňa Vodopivz 3583-2
Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 37.

Dalmatinsko vino
pristno, črno po 38 K, belo po 46 K za hektoliter
priporoča 3613
JURAJ STIPČIČ, Šibenik, Dalmacija.

Ces. kr. avstrilske državne železnice.
Izvod iz voznega reda.
Veljaven od dne 1. oktobra 1907. leta.
Odhod iz Ljubljane juž. žel:
7-05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice,
Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst,
c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožčico, Ce-
lovec, Praga.
7-07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Gro-
suplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
9-05 predpoldne. Osebn. vlak v smeri:
Jesenice, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec,
Praga.
11-40 predpoldne. Osebn. vlak v smeri:
Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica
drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Pod-
rožčico) Celovec.
1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Gro-
suplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
3-45 popoldne. Osebn. vlak v smeri:
Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica
drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Pod-
rožčico) Celovec, Praga.
7-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje,
Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice,
Trbiž, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec,
Praga.
10-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Je-
senice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica/drž.
žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez
Podrožčico).
Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:
7-28 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.
2-05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.
7-10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.
10-50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Sam
ob nedeljah in praznikih v oktobru.)
Dohod v Ljubljano juž. žel:
6-58 zjutraj. Osebn. vlak iz Beljaka juž.
žel., Trbiž, Jesenic, Gorice, Trsta.
8-34 zjutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-
Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
11-15 predpoldne. Osebn. vlak iz Prage,
Celovca, Beljaka juž. žel., čez Podrožčico
in Trbiž, Gorice drž. žel., Jesenic.
2-32 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja,
Straže Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
4-36 popoldne. Osebn. vlak iz Beljaka
juž. žel., Trbiža Celovca, Beljaka (čez
Podrožčico) Gorice drž. žel., Trsta drž.
žel. Jesenic.
6-50 zvečer. Oseb. vlak iz Prage, Celovca,
Beljaka (čez Podrožčico) Jesenic.
8-37 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-
Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
8-45 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka juž.
žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Pod-
rožčico) Trsta drž. žel. Gorice drž. žel.,
Jesenic.
11-50 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiža, Ce-
lovca, Beljaka (čez Podrožčico) Trsta
drž. žel. Gorice drž. žel., Jesenic.
Dohod v Ljubljano drž. kolodvor:
6-46 zjutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.
10-59 predpoldne. Osebn. vlak iz Kamnika
3-45 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.
10-50 ponoči. Osebn. vlak iz Kamnika. (Samo
ob nedeljah in praznikih meseca oktobra.)
(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednje
evropejskem času.)
C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

„SLAVIJA“
vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fondi: 38,242.074-78 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 91,936.993-72 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseslovesno narodno upravo.
Vsa pojma dajo:
Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančnej hiši
v Gosposkih ulicah št. 12.

„SLAVIJA“
Zavaruje poslopja in premičnine proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Škode cenjuje takoj in nakulanteje.
Uživa najboljši sloves, koder posluje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatno
podpore v narodne in obnovekrajne
namene.

„SLAVIJA“
Zavaruje poslopja in premičnine proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Škode cenjuje takoj in nakulanteje.
Uživa najboljši sloves, koder posluje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatno
podpore v narodne in obnovekrajne
namene.

Prva domača slovenska pivovarna G. AUER-jevih dedičev

Ustanovljena leta 1854.

v Ljubljani, Wolfove ulice šte. 12

4012 142

Številka telefona 210

riporoča slavnemu občinstvu in spoštovanemu
gostilničarjem svoje izbrano

marčno pivo v sodcih in steklenicah

Musgraveja originalne irske peči.
Najboljše in najbolj hranljive

trajnogorilne peči.

Izredno dobra kurilnost. Cenovniki zastoj.

CHR. GARMS Podmokli (Bodenbach)

3225 10 tvornica za železne peči.

Tvorniška zaloga pri **STEFANU NAGY**, v
Ljubljani, Vodnikov trg št. 5.

Thielov čaj proti odebelelosti, priznana uspešna spec. proti odebelelosti, gar. neškodljiv. Zavrtki po 2 K se dobivajo v Angelovi lekarni v Celovcu.

Razglednice

umetniške,

in pokrajinske

se dobe vedno v veliki izbiri v

'Narodni knjigarni'

Jurčičev trg št. 3.

Odlikovana

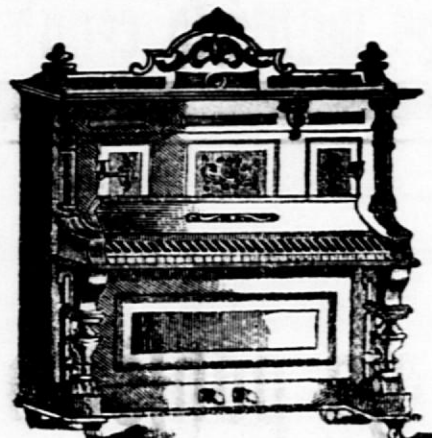
Prva kr. tvornica klavirjev

Ljubljana

Kilšerjeve ulice 5 Blizu Gradišča

Rudolf A. Warbinek

Jamstvo 6 let.

Ekspert v vse dežele.

Priloga svoje prve vrste, za vsa podnebja solidno narejene **planine, klavirje in harmonije** tudi **samoigralne**

za gotov denar, na delna odplačila ali naposodo.

Poprave in uglaševanja se izvršujejo točno in računijo najceneje. 1706 26

Največja tvornica na jugu Avstrije.

Popravila in preoblike točno in cen.

Popravila in preoblike točno in cen.

Najcenejše

solnčnike in dežnike

domačega izdelka priporoča

JOSIP VIDMAR

Ljubljana

Pred školijo 19,

Stari trg 4,

Prešernove ulice 4. 45

Ljubiteljem lepe slovenske knjige priporočamo drugo pomnoženo in ilustrovano izdajo o o o o

Poezij Dragotina Ketteja

o o o o o o ki je pravkar izšla v založništvu o o o o o o

L. SCHWENTNERJA v Ljubljani.

Cena broš. K 4—, po pošti K 4-20, eleg. v izvirne platnice vezane K 5-50; po pošti K 5-80 za rekomandacijo 25 vin. več. o o o o o o o o

Ta knjiga je opremljena tako sijajno, kakor pri slovenskih publikacijah nismo navajeni ter ima vrednost tudi za tistega, kdor ima prvo izdajo Kettejevih poezij, in to tembolj, ker obsega mnogo pesmi, ki jih doslej ni bilo moči zbrati. Uredil je zbirko A. Aškerc, ilustriral pa čisto v smislu poezij M. Gaspari, o o o o o o

58 15

Zelo pripravno za darila!

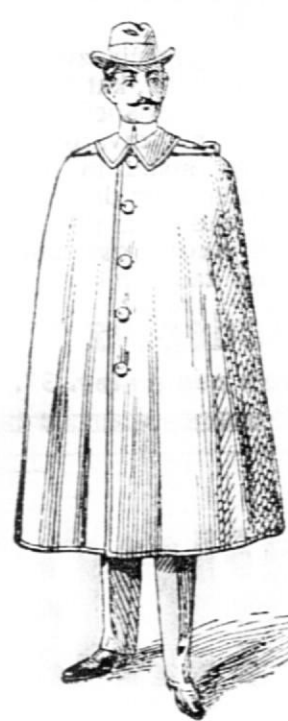
Ortopedično zdravilni zavod

v katerem se zdravi pod nadzorstvom **dr. Ivana Oražna** raznovrstno skrivljenje hrbtenice, izbočen hrbet, neenake rame, neenake

o o o o o o o o **ledja** itd. se nahaja o o o o o o o o

na Turjaškem trgu št. 4, I. nadstr.

Pojasnila daje **dr. Ivan Oražen** ob svojih ordinacijskih urah od 9.—10. dop. in od 2.—3. pop. v **Wolfovih ulicah št. 12.** 3612—1

Nepremočljive

pelerine za gospe, gospode, deklice in dečke, ..

predpisane

pelerine za

častnike

iz tirolskega lodna ali velblodje dlake po vsaki ceni priporočata

Gričar & Mejač

Prešernove ulice št. 9. Ljubljana Prešernove ulice št. 9.

3471—3

Ilustrovani ceniki zastoj in poština prosto.

FELIX TOMAN

stavbni in umetni kamnoseški mojster

Ljubljana, Resljeva cesta šte. 30

nasproti skladišč južne železnice

priporoča svojo 3 65—6

največje zalogo vsakovrstnih

nagrobni

spomenikov

piramid in obeliskov

iz črnega švedskega granita, sijenita in labradorja. Nagrobni križi iz belega kararskega, krastalskega in kraskega marmorja. o o o o o o o o

Naprava in prestavljanje

kompletnih rakev in monumentov na novo pokopališče.

Solidni proizvod z najcenejšimi pogoji.

Nacrtil in proračuni brezplačno.

Anton Šarc

v Ljubljani Sv. Petra cesta 8. izdelovanje perila in oprem za neveste.

Inventurna prodaja
dokler bo kaj zaloge po silno znižanih cenah.

Izbrani vzorci švicarskih vezenin, damskega perila, moških srajc, posamezni namizni prtji, serviete, brisače in drugi predmeti.

Prevzemam vseh vrst perilo za izdelovanje ob cenem zaračunanju.

Svetlolikalnica

Ljubljana, Kolodvorske ulice šte. 8.

Svetli blesk ovrtnikov in manšet daje perilu lepoto in trikratno trajnost nasproti navadnemu svetlemu likanju.

Zavod sem uredil tako, da se perilo, obleka, bluze, zastorji snažijo z največjo skrbnostjo in varovanjem, za kar prevzemam vse jamstvo.

Obilega obiska prosi

z odličnim spoštovanjem

Anton Šarc.

3058—11

Narodna knjigarna

Ljubljana, Jurčičev trg 3

Trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami.